

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

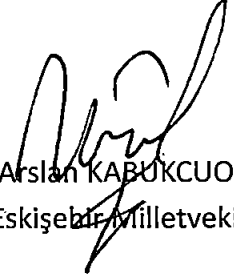
Tarih: 24.10.2022

Sayı: 323

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet Ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ekte gerekçesi ile birlikte sunulmaktadır.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 20/10/2022

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon		
Esas Komisyon	Adalet	
Tarih: 26 Ekim 2022		Esas No: 2/4683

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
24 Ekim 2022
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
24 Ekim 2022
No: 1100532

GENEL GEREKÇE

Dünya Bankası tanımına göre yolsuzluk; kamu gücünün özel çıkarlar amacıyla kötüye kullanılmasıdır.

Yolsuzluk; demokrasi ve insan hakları için bir tehdit oluşturmakta, iyi yönetim, hakkaniyet ve sosyal adalet ilkelerini temelden sarsmakta, iktisadi gelişmeyi yavaşlatmakta ve demokratik kurumların istikrarını ve toplumun ahlaki yapısını tehlikeye atmaktadır. Bundan dolayı, yolsuzluğun önlenmesi hem devletin bürokrasisinin ve adaletinin düzgün biçimde işleyebilmesi hem de sosyal adalet ve eşitlik ilkelerinin sağlanması açısından son derece önemlidir. Yolsuzluğun görüldüğü toplumlarda kaynaklar adil bir şekilde dağıtılamayacağından sosyo-ekonomik adaletten ve eşitlikten söz edilemeyeceği gibi, yolsuzluk sonucu bürokratik yozlaşma da meydana geleceğinden toplumun devlete olan inancı da sarsılacaktır. Yolsuzluk, rüşvet veya başkaca bir haksız menfaat temin etmenin ötesinde, demokratik rejimleri tehdit eden, gelir dağılımını bozan hatta ekonomik düzeni kökünden sarsan bir olgudur. Yolsuzluğun önlenmesi hem devletin bürokrasinin ve adaletinin düzgün biçimde işleyebilmesi hem de sosyal adalet ilkelerinin sağlanması ve iktisadi kalkınmanın sürdürülebilmesi için son derece önemlidir. (Ar. Gör. Batuhan AKTAŞ, Yargıtay Kararları Işığında 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nda Düzenlenen Suç Tipleri)

Türk hukukunda da yolsuzluk ve rüşvetle mücadele edebilmek adına 1990 tarihli 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu kabul edilmiştir. 3628 sayılı Kanunu'nun 'Ceza hükümleri' başlıklı üçüncü bölümünde; mal bildiriminde bulunmama, gerçeğe aykırı açıklamalarda bulunma, gerçeğe aykırı mal bildiriminde bulunma ve haksız mal edinme suçları düzenlenmiştir. Bununla birlikte ülkemiz Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün 2021 Yolsuzluk Algı Endeksi'nde 2012'den bu yana 42 basamak gerilemiş ve 180 ülke arasında 96. sırada yer almıştır. Bu durum yürürlükte bulunan yasada yer alan cezaların caydırıcılığının gözden geçirilmesinin gerekliliği göstermektedir.

Yolsuzluğun azalması ise ancak toplumumda bu hususta bir bilinç oluşturulması ve bürokratik şeffaflığın sağlanması ile mümkün olabilir. Toplumun her kesiminin devlet aygıtının bir görünümü olan ve onun temsilcisi sayılan bu kişileri denetleme hak ve görevi ortaya çıkacaktır. İşte bundan dolayı, yolsuzluklarla etkili mücadele noktasında önemli bir araç olan mal bildirimlerinin aleni olması hususunun hüküm altına alınması şeffaflığın sağlanması oldukça önemlidir. Halk ancak bu şeffaflığın kendisine sağlanması durumunda denetleme görevini layığıyla yerine getirebilecek ve ekonomik yahut siyasal yolsuzluğun önüne geçilebilecektir. (Ar. Gör. Batuhan AKTAŞ, Yargıtay Kararları Işığında 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nda Düzenlenen Suç Tipleri)

İyi insanlara iyi yasalar ve iyi yasalara iyi insanlar destek olmadıkça yolsuzluklar olmaya devam edecektir. (Hüsamettin UĞUR, 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet Ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'na Eleştirel Bir Bakış Ve Çözüm Önerileri)

Bu kanun teklifiyle, hem devlete ve devlet görevlilerine karşı duyulan güveninin korunması hem de toplumdaki kamu idaresine duyulan güvenin sarsılmaması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, mal bildirimlerinin aleni olması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Maddeyle, sanığın ölümü, af ve zamanaşımı hallerinde haksız edinilen malın zoralımına karar verilebilecektir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI, RÜŞVET VE YOLSUZLUKLARLA MÜCADELE KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Kanunu'nun 9 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bildirimlerin aleniliği

Madde 9- Mal bildirimleri alenidir.

Başkalarına ait mal bildirimlerinin içeriği hakkında gerçek dışı açıklama yapmak, bilgi vermek veya yayınlamak yasaktır.”

MADDE 2- 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Kanunu'nun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Fail hakkında kamu davasının veya cezanın düşürülmesine karar verilmesi, haksız edinilen malın zoralımına engel teşkil etmez.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.